

Wärtsilä Oyj Abp

Tilinpäätöstiedote

Tammikuu – joulukuu 2017

2017 – vankan liikevaihdon ja vahvan tilauskertymän vuosi

Keskeistä neljänneltä neljännekseltä

- Tilauskertymä kasvoi 14% 1.514 milj. euroon (1.324)
- Liikevaihto laski 7% 1.445 milj. euroon (1.559)
- Tilaus-laskutussuhde oli 1,05 (0,85)
- Vertailukelpoinen liiketulos laski 244 milj. euroon (253), mikä oli 16,9% liikevaihdosta (16,3)
- Tulos/osake oli 0,86 euroa (0,87)
- Liiketoiminnan rahavirta kasvoi 276 milj. euroon (235)

Keskeistä katsauskaudelta tammi-joulukuu 2017

- Tilauskertymä kasvoi 15% 5.644 milj. euroon (4.927)
- Liikevaihto kasvoi 3% 4.923 milj. euroon (4.801)
- Tilaus-laskutussuhde oli 1,15 (1,03)
- Vertailukelpoinen liiketulos kasvoi 590 milj. euroon (583), mikä oli 12,0% liikevaihdosta (12,1)
- Tulos/osake kasvoi 1,95 euroon (1,79)
- Liiketoiminnan rahavirta laski 430 milj. euroon (613)
- Tilauskanta kauden lopussa kasvoi 8% 5.064 milj. euroon (4.696)
- Osinkoehdotus 1,38 euroa osakkeelta (1,30). Osinko maksetaan kahdessa erässä.

Wärtsilän näkymät vuodelle 2018

Vuonna 2018 Wärtsilän palvelujen ja ratkaisujen kysynnän odotetaan paranevan jonkin verran viime vuodesta. Liiketoiminnoittain tarkasteltuna kysynnän odotetaan olevan:

- Hyvä Services-liiketoiminnassa, jossa valituilla alueilla ja segmenteillä on nähtävissä kasvumahdollisuuksia.
- Hyvä Energy Solutions -liiketoiminnassa. Maailmanlaajuinen muutos kohti uusiutuvia energialähteitä ja sähkön kasvava kysyntä kehittyvillä markkinoilla tukee hajautetun ja joustavan energiakapasiteetin, kuten kaasukäyttöisen tuotannon, energian varastoinnin ja älykkään integraatioteknologian tarvetta.
- Vankka Marine Solutions -liiketoiminnassa. Parantuvasta tunnelmasta huolimatta merenkulun markkinaympäristö säilyy haastavana ylikapasiteetin ja rahoituksen puutteen vuoksi.

Wärtsilän tämänhetkisestä tilauskannasta on määrä toimittaa vuoden 2018 aikana 3.171 milj. euroa (3.143), ja se koostuu pääosin laitetoimituksista. Services-liiketoiminta perustuu suurilta osin päivittäiseen huoltotyöhön ja varaosakauppaan, ja arviolta vain 30% vuosittaisesta liikevaihdosta tulee tilauskannasta.

Jaakko Eskola, konsernijohtaja

“Vuosi 2017 kehittyi odotustemme mukaisesti. Liikevaihto kasvoi hieman voimalaitostoimitusten lisääntymisen ansiosta. Kannattavuus säilyi edellisvuoden tasolla, mihin vaikutti osaltaan vuoden viimeisen neljänneksen

myönteinen liiketoimintojen jakauma. Vuoden aikana nähdyt suotuisat tilaustrendit kehittyivät myönteisesti myös neljännellä neljänneksellä. Tälle pohjalle on hyvä rakentaa liiketoimintaa.

Huoltomarkkinat vilkastuivat vuoden jälkipuoliskolla, vaikka offshore- ja kauppalaivasegmenttien volyymit jäivätkin pieneksi. Olen erittäin tyytyväinen Services-liiketoiminnan tilauskertymän kasvuun, joka on osoitus siitä, että asiakkaamme arvostavat entistä enemmän pitempiaikaisia kumppanuuksia. Energy Solutions -liiketoiminnan saamia tilauksia vauhdittivat kehittyvien markkinoiden lisääntyneet investoinnit energianinfrastruktuurin modernisointiin sekä lisääntyvä tarve joustavalle energiakapasiteetille, joka tukee siirtymistä uusiutuviin energianlähteisiin. Merenkulkualalla kauppalaiva-asiakkaiden tunnelmat paranivat vuoden jälkipuoliskolla, ja risteily- ja kaasunkuljetussegmenttien kysyntä pysyi hyvänä. Näiden ansiosta Marine Solutions -liiketoiminnan tilauskertymä kasvoi.

Vuoden aikana Wärtsilä esitteli älykkääseen merenkulkuun ja älykkääseen energia-alaan liittyvät visionsa. Visioissa Wärtsilä sitoutuu edistämään vähäpäästöistä taloutta ja tarjoamaan älykkäitä tapoja tuottaa ja käyttää energiaa. Olemme lanseeranneet merenkulkuun tarkoitetun hybridivoimamoduulin, kehittäneet alusten kauko-ohjaukseen liittyvää osaamistamme, esitelleet uudenlaisia huoltokonsepteja sekä laajentaneet toimintaamme energian talteenottoon ja ohjelmistoratkaisuihin. Nämä ovat konkreettisia esimerkkejä siitä, miten Wärtsilä lisää asiakkaan saamaa arvoa energiatehokkuuden, elinkaarioptimoinnin ja innovatiivisten ratkaisujen avulla.

Uskon, että jatkossa ydintoimintaamme on älykkään teknologian kehittäminen ja uusien liiketoimintamallien integrointi tarjontaamme. Näin luomme pitkäaikaista arvoa sekä omistajillemme että koko yhteiskunnalle. Vuoden 2018 osalta kysyntänäkymät ovat jonkin verran parantuneet. Pitkäaikaisten huoltosopimusten ja teknisesti vaativan asennuskantamme lisääntymisen johdosta huoltoliiketoiminnassamme on edelleen kasvumahdollisuuksia. Käynnissä olevien hankkeiden ja suotuisten markkinatrendien ansiosta odotamme energiaratkaisujemme kysynnän pysyvän hyvällä tasolla. Merenkulkuteollisuuden markkinatilanteen odotetaan kohentuvan, mikä tukee kysynnän vankkoja näkymiä.”

Avainluvut

MEUR	10-12/2017	10-12/2016	Muutos	1-12/2017	1-12/2016	Muutos
Tilaukertymä	1 514	1 324	14%	5 644	4 927	15%
Tilaukanta kauden lopussa				5 064	4 696	8%
Liikevaihto	1 445	1 559	-7%	4 923	4 801	3%
Liiketulos ¹	225	231	-3%	552	532	4%
% liikevaihdosta	15,6	14,8		11,2	11,1	
Vertailukelpoinen liiketulos	244	253	-4%	590	583	1%
% liikevaihdosta	16,9	16,3		12,0	12,1	
Vertailukelpoinen oikaistu EBITA	254	262	-3%	626	618	1%
% liikevaihdosta	17,5	16,8		12,7	12,9	
Tulos ennen veroja	215	226	-5%	506	479	6%
Tulos/osake, euroa	0,86	0,87		1,95	1,79	
Liiketoiminnan rahavirta	276	235		430	613	
Korolliset nettovelat kauden lopussa				234	150	
Bruttoinvestoinnit				255	146	
Nettovelkaantumisasaste				0,10	0,07	

¹ Neljännän neljänneksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat 19 milj. euroa (22), joista 18 milj. euroa (22) liittyi rakennejärjestelyihin ja 1 milj. euroa (0) yrityshankintoihin ja muihin kuluihin. Katsauskaudella tammi-joulukuu 2017 vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat 37 milj. euroa (51), joista 36 milj. euroa (48) liittyi rakennejärjestelyihin ja 2 milj. euroa (3) yrityshankintoihin ja muihin kuluihin.

Markkinakehitys

Tasaista kehitystä huoltomarkkinoilla

Aktiviteetti huoltomarkkinoilla oli vankkaa vuonna 2017. Merenkulun alhaiset rahtihinnat vähensivät kauppalaiva-asiakkaiden kiinnostusta tehdä huoltoon liittyviä investointeja. Offshore-huoltomarkkinat olivat haasteelliset koko vuoden, vaikka öljyn hinnan nousu johti tunnelman hienoiseen elpymiseen vuoden loppupuolella. Risteilyalussegmentti kehittyi myönteisesti, mikä johtui pääosin pitkäaikaisten sopimusten kysynnän kasvusta erityisesti vuoden ensimmäisellä puoliskolla. Voimalaitoshuollon kysyntä oli tasaista Aasiassa lisääntyneiden pitkäaikaisten huoltosopimusten ansiosta.

Voimantuotannon markkinat siirtymässä kohti älykkäitä ja joustavia teknologioita

Wärtsilän energiaratkaisujen kysyntä oli vahvaa vuonna 2017. Uusiutuvien energiamuotojen hintojen lasku on vahvistanut erityisesti aurinko- ja tuulivoiman kilpailukykyä monilla markkinoilla. Sähkölaitokset maailmanlaajuisesti pohtivat miten uusiutuvia energialähteitä tulisi integroida omaan laitokseen. Ensimmäiset askeleet on jo otettu Yhdysvalloissa, Australiassa ja Lähi-idässä, missä markkinaolosuhteet ovat otollisimmat. Tämä puolestaan lisää tarvetta joustavalle voimantuotannolle. Kysyntä oli vahvaa myös kehittyvillä markkinoilla, missä maat investoivat uuteen voimantuotantokapasiteettiin tukeakseen talouskasvua ja lievittääkseen sähkön puutetta.

Energy Solutions -liiketoiminnan markkina-asema

Syyskuussa päättyneen 12 kuukauden jakson aikana kaasua ja nestemäisiä polttoaineita käyttävien, 500 MW:n suuruusluokkaan yltävien voimalaitosten maailmanlaajuiset tilaukset olivat 25,2 GW (24,8 GW kesäkuun lopussa). Wärtsilän markkinaosuus oli 15% (14). Maailmanlaajuiset tilaukset sisältävät kaikki yli 5 MW:n kaasuturbiinit ja Wärtsilän voimalaitokset.

Parantuneet tunnelmat tukivat alustilauksia

Vuoden 2017 aikana rekisteröitiin 1.037 sopimusta uusien alusten rakentamisesta (916 sisältäen raportointikauden jälkeen rekisteröidyt tilaukset). Vuoden lopulla olosuhteet kauppalaiva- ja kaasunkuljetusmarkkinoilla paranivat samaa tahtia talouskasvun kanssa. Suuret tilauskirjat ja uusien alusten suunnitellut toimitukset rajoittavat kuitenkin yhä kaasunkuljetusalussegmentin käyttöastetta ja rahtihintoja. FSRU-tilaukset olivat hyvällä tasolla – niitä tukivat LNG-kysynnän kasvu kehittyvillä markkinoilla sekä pitkäaikaiset kysynnän perustekijät. Tilausaktiviteetti oli myös hyvällä tasolla risteily-, lautta- ja Ro-Ro-alussegmenteillä suotuisien päivä- ja rahtihintojen, ikääntyvän aluskannan, suunnitellun lainsäädännön voimaantumisen sekä uudisrakentamisen alhaisten hintojen vuoksi. Vaikka öljyn ja kaasun hinnat elpyivät hieman vuoden lopussa, ylikapasiteetti rajoitti yhä offshore-teollisuuden tehtäviä alusinvestointeja.

Kompensoituissa bruttorekisteritonneissa mitattuna Kiina ja Etelä-Korea säilyttivät asemansa suurimpina laivanrakennusmaina 40%:n ja 27%:n osuuksillaan kaikista vahvistetuista sopimuksista. Japanin osuus maailmanlaajuisista sopimuksista oli 8% ja Italian 5%.

Marine Solutions -liiketoiminnan markkina-asema

Wärtsilällä on hyvä asema keskeisissä tuotteissa ja ratkaisuisissa, kuten sähkö- ja automaatiojärjestelmissä sekä kaasujärjestelmissä. Wärtsilän keskinopeiden päämoottoreiden markkinaosuus oli 47% (43% edellisen neljänneksen lopussa). Apumoottoreiden markkinaosuus oli 10% (13% edellisen neljänneksen lopussa).

Tilaukset

Neljannen neljänneksen tilaukset

Wärtsilän neljännen neljänneksen tilaukset olivat 1.514 milj. euroa (1.324), kasvua oli 14% edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna. Neljännen neljänneksen tilaus-laskutussuhde oli 1,05 (0,85).

Services-liiketoiminnan neljännen neljänneksen tilaukset kasvoivat 14% 646 milj. euroon (565). Pitkäaikaisten huoltosopimusten kysyntä kehittyi erityisen hyvin. Neljänneksen aikana saatuihin tilauksiin kuului energiavarastointijärjestelmän jälkiasennus North Sea Giant -alukselle, joka on yksi maailman suurimmista ja kehittyneimmistä merenalaisista rakennusaloista. Järjestelmä alentaa aluksen energiankulutusta, käyttökustannuksia ja pakokaasupäästöjä.

Energy Solutions -liiketoiminnan neljännen neljänneksen tilaukset olivat vakaat 501 milj. euroa (501). Kysyntä oli vahvinta Amerikoissa ja Aasiassa. Merkittäviä tilauksia olivat esimerkiksi 200 MW:n maakaasuvoimalaitos Arizonaan ja 130 MW:n kaasuvoimalaitos Meksikoon sekä kolme uutta projektia Indonesiaan ja Bangladeshiin. Wärtsilä sai myös tilauksen 52 MW:n aurinkovoimalaitoksen toimittamisesta Jordaniaan. Voimantuotantoratkaisutilausten lisäksi Wärtsilä sai energianvarastointi- ja ohjelmistotilaukset, jotka liittyvät Yhdysvalloissa, Singaporessa ja Portugalissa toteutettaviin hankkeisiin.

Marine Solutions -liiketoiminnan neljännen neljänneksen tilaukset olivat 366 milj. euroa (258), mikä oli 42% enemmän kuin edellisvuoden vastaavalla jaksolla. Aktiviteetti oli vahvinta kauppalaivasegmentissä, missä Wärtsilä sai TEEKAY:lta merkittävän tilauksen neljään uuteen sukulasäiliöalukselle, joista kaksi kirjattiin neljännen neljänneksen tilaukseen. Aluksiin tulee useita Wärtsilän viimeisimpiä teknologiainnovaatioita, mikä auttaa asiakasta nostamaan liiketoimintansa aivan uudelle tasolle sekä taloudellisesti että ekologisesti. Muihin saatuihin tilauksiin kuului moottorien, navigaatiojärjestelmän ja useiden muiden tuotteiden ja järjestelmien toimittaminen uuteen ympäristöstävälliseen luksuslaivaan, joka rakennetaan suomalaisella Viking Linelle Xiamen Shipbuilding Industry -telakalla Kiinassa. Tilaukseen kuului myös vuoden 2017 aikana lanseerattu Wärtsilä SmartPredict -järjestelmä, jonka ansiosta aluksen turvallisuus paranee entisestään ja toiminta tehostuu. Toinen strategisesti kiinnostava tilaus oli sopimus kahden Wärtsilä HY 2 -hybridivoimamoduulin toimittamisesta uuteen saattohinaajaan, jonka espanjalainen Gondan Shipbuilders -telakka rakentaa ruotsalaisen Luulajan sataman käyttöön. Perinteisen kauppalaivasegmentin osuus neljännen neljänneksen tilauksetilauksesta oli 38%, matkustajalaivasegmentin 22% ja kaasunkuljetusalusten 20%. Offshore-segmentin osuus tilauksetilauksesta oli 4%, merivoimien 5% ja erikoisaluksien 6%. Muiden tilausten osuus oli 5%.

Katsauskauden tilaukset

Katsauskaudella tammi-joulukuu 2017 Wärtsilän tilaukset kasvoivat 15% 5.644 milj. euroon (4.927). Katsauskauden tilaus-laskutussuhde oli 1,15 (1,03).

Services-liiketoiminnan tilaukset kasvoivat katsauskaudella 13% 2.481 milj. euroon (2.194). Tämä johtui merenkulku- ja energiamaarkkinoille suunnattujen pitkäaikaisten huoltosopimusten kysynnän lisääntymisestä. Vuoden kohokohta oli strateginen suoriteperusteinen kumppanuus Carnival Corporationin kanssa. Sopimuksen myötä Wärtsilä hoitaa Carnivalin 79 aluksen moottorien kaikki ylläpito- ja seurantatyöt. Belize Electric Company Limitedin (BECOL) kanssa solmittiin strategisesti kiinnostava toimitussopimus, joka koskee heidän laitoksensa uudistamista korkealaatuisella vesivoimaratkaisulla sekä siihen liittyvää teknistä tukea. Tilauksen myötä Wärtsilä-konserniin kuuluva American Hydro laajentaa liiketoimintaansa Väli-Amerikkaan.

Energy Solutions -liiketoiminnan vuoden 2017 tilaukset kasvoivat 16% edellisvuodesta ja olivat 1.685 milj. euroa (1.448). Tilauksia kertyi aktiivisimmin Aasiassa. Kysyntä oli erityisen hyvää kasvavissa talouksissa, kuten Indonesiassa ja Bangladeshissa, jossa hallitus pyrkii lisäämään sähköä saavien kotitalouksien määrää. Kehittyneillä markkinoilla Wärtsilä sai tilaukset kahden 50 MW:n voimalaitoksen toimittamisesta Isoon-Britanniaan sekä yli 500 MW:n edestä tilauksia, jotka lisäävät uusiutuvan energian käyttöä Yhdysvalloissa.

Vuoden aikana Wärtsilä sai myös tilauksen toimittaa kokonaisratkaisuna nettotilavuudeltaan 30.000 m³:n nesteytetyn maakaasun tuontiterminaali Haminaan.

Marine Solutions -liiketoiminnan katsauskauden tilauskertymä kasvoi 15% 1.478 milj. euroon (1.285). Risteilyturismin kasvuun liittyvät odotukset tukivat matkustajalaivojen kysyntää. Kyseisen segmentin osuus Marine Solutions -liiketoiminnan tilauskertymästä oli 31%. Merkittäviin tilauksiin kuului päämoottoreiden ja rikkipesurien toimittaminen neljään Fincantierin rakentamaan Norwegian Cruise Linen uuden sukupolven risteilyalukseen. Kaasunkuljetusalusten osuus tilauskertymästä oli 25%, pääosin kelluvien varastointi- ja vastaanottoalusten (FSRU) kysynnän kasvun vuoksi. Tämän segmentin tilauksiin kuului kahden uuden aluksen varustaminen monipolttoainemoottoreilla ja höyrystysteknologialla. Alukset rakennetaan Höegh LNG:lle Samsung Heavy Industries ja Hyundai Heavy Industries -telakoilla Koreassa. Perinteisten kauppalaivojen osuus tilauskertymästä oli 23%, erikoisalusten 8%, merivoimien 7% ja offshoren 3%. Muiden tilausten osuus oli 4%.

Tilauskertymä liiketoiminnoittain

MEUR	10-12/2017	10-12/2016	Muutos	1-12/2017	1-12/2016	Muutos
Services	646	565	14%	2 481	2 194	13%
Energy Solutions	501	501	0%	1 685	1 448	16%
Marine Solutions	366	258	42%	1 478	1 285	15%
Tilauskertymä yhteensä	1 514	1 324	14%	5 644	4 927	15%

Tilauskertymä Energy Solutions

MW	10-12/2017	10-12/2016	Muutos	1-12/2017	1-12/2016	Muutos
Öljy	393	427	-8%	1 838	1 929	-5%
Kaasu	526	531	-1%	1 938	1 584	22%
Tilauskertymä yhteensä	920	958	-4%	3 775	3 513	7%

Tilauskertymä yhteisyrityksissä

Eteläkorealaisen yhteisyrityksen Wärtsilä Hyundai Engine Company Ltd:n sekä kiinalaisten yhteisyritysten Wärtsilä Qiyao Diesel Company Ltd:n ja CSSC Wärtsilä Engine Company Ltd:n tilauskertymä katsauskaudella tammi-joulukuu 2017 oli 70 milj. euroa (62). Näiden yhteisyritysten tulos kirjataan osuutena osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta.

Tilauskanta

Katsauskauden lopussa tilauskanta oli 5.064 milj. euroa (4.696), kasvua oli 8%. Services-liiketoiminnan tilauskanta oli 1.171 milj. euroa (999), kasvua oli 17% edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna pitkäaikaisten huoltosopimusten kysynnän lisääntymisen ansiosta. Energy Solutions -liiketoiminnan tilauskanta kasvoi 11% 1.871 milj. euroon (1.680). Marine Solutions -liiketoiminnan tilauskanta oli vakaat 2.023 milj. euroa (2.017).

Tilaukanta liiketoiminnoittain

MEUR	31.12.2017	31.12.2016	Muutos
Services	1 171	999	17%
Energy Solutions	1 871	1 680	11%
Marine Solutions	2 023	2 017	0%
Tilaukanta yhteensä	5 064	4 696	8%

Liikevaihto

Wärtsilän neljännen neljänneksen liikevaihto laski 7% 1.445 milj. euroon (1.559). Tämä johtui toimitusten entistä tasaisemmasta jakautumisesta vuoden jälkipuoliskolle. Services-liiketoiminnan liikevaihto kasvoi 3% 654 milj. euroon (636). Energy Solutions -liiketoiminnan liikevaihto kasvoi 3% 425 milj. euroon (414). Marine Solutions -liiketoiminnan liikevaihto oli 366 milj. euroa (509), laskua oli 28% edellisvuoden vastaavaan neljännekseen verrattuna.

Wärtsilän liikevaihto tammi-joulukuussa 2017 oli 4.923 milj. euroa (4.801), kasvua oli 3% edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna. Services-liiketoiminnan liikevaihto oli vakaat 2.215 milj. euroa (2.190). Pitkäaikaisten huoltosopimusten liikevaihdon kasvu tasapainotti huoltoprojektien alhaisia volyyymeja. Energy Solutions -liiketoiminnan liikevaihto oli 1.401 milj. euroa (943), kasvua oli 48%. Marine Solutions -liiketoiminnan liikevaihto laski 22% 1.307 milj. euroon (1.667). Services-liiketoiminnan osuus kokonaisliikevaihdosta oli 45%, Energy Solutions -liiketoiminnan 28% ja Marine Solutions -liiketoiminnan 27%.

Wärtsilän tammi-joulukuun 2017 liikevaihdosta noin 69% oli euromääräistä, 18% Yhdysvaltain dollareissa ja loppu jakautui useamman valuutan kesken.

Liikevaihto liiketoiminnoittain

MEUR	10-12/2017	10-12/2016	Muutos	1-12/2017	1-12/2016	Muutos
Services	654	636	3%	2 215	2 190	1%
Energy Solutions	425	414	3%	1 401	943	48%
Marine Solutions	366	509	-28%	1 307	1 667	-22%
Liikevaihto yhteensä	1 445	1 559	-7%	4 923	4 801	3%

Liiketoiminnan tulos ja kannattavuus

Neljännen neljänneksen liiketulos oli 225 milj. euroa (231), mikä vastaa 15,6% liikevaihdosta (14,8). Vertailukelpoinen liiketulos oli 244 milj. euroa (253) eli 16,9% liikevaihdosta (16,3). Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat 19 milj. euroa (22), joista 18 milj. euroa (22) liittyi rakennejärjestelyihin ja 1 milj. euroa (0) yrityshankintoihin ja muihin kustannuksiin. Vertailukelpoinen oikaistu EBITA oli 254 milj. euroa (262), eli 17,5%

liikevaihdosta (16,8). Hankintamenojen allokointeihin liittyvät poistot olivat 10 milj. euroa (9).

Katsauskauden tammi-joulukuu 2017 liiketulos oli 552 milj. euroa (532), mikä vastaa 11,2% liikevaihdosta (11,1). Vertailukelpoinen liiketulos oli 590 milj. euroa (583) eli 12,0% liikevaihdosta (12,1). Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat 37 milj. euroa (51), joista 36 milj. euroa (48) liittyi rakennejärjestelyihin ja 2 milj. euroa (3) yrityshankintoihin ja muihin kustannuksiin. Vertailukelpoinen oikaistu EBITA oli 626 milj. euroa (618) eli 12,7% liikevaihdosta (12,9). Hankintamenojen allokointeihin liittyvät poistot olivat 36 milj. euroa (35).

Wärtsilän liiketulokseen vaikutti pitkän aikavälin kannustinjärjestelmiin liittyvä varaus, joka oli neljännellä neljänneksellä 4 milj. euroa (5) ja katsauskaudella tammi-joulukuu 2017 40 milj. euroa (5). Varaus kattaa kaikki kolme käynnissä olevaa ohjelmaa. Wärtsilän kurssikehitykseen sidotut pitkän aikavälin kannustinjärjestelmät ovat kolmen vuoden pituisia ja niiden piirissä on noin 100 johtajaa.

Katsauskauden tammi-joulukuu 2017 rahoituserät olivat -47 milj. euroa (-53). Rahoituseriin sisältyy lopetettuihin suojauksiin liittyviä valuuttakurssitappioita. Nettokorot olivat -8 milj. euroa (-11). Tulos ennen veroja oli 506 milj. euroa (479). Verot olivat 122 milj. euroa (123), mikä vastaa 24,2%:n efektiivistä verokantaa (25,6). Tilikauden tulos oli 383 milj. euroa (357). Osakekohtainen tulos oli 1,95 euroa (1,79) ja osakekohtainen oma pääoma 12,02 euroa (11,60). Sijoitetun pääoman tuotto (ROI) oli 18,9% (17,1) ja oman pääoman tuotto (ROE) oli 16,3% (15,6).

Tuloksen määreet ja vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

MEUR	10-12/2017	10-12/2016	1-12/2017	1-12/2016
Vertailukelpoinen oikaistu EBITA	254	262	626	618
Hankintamenojen allokointeihin liittyvät poistot	-10	-9	-36	-35
Vertailukelpoinen liiketulos	244	253	590	583
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-19	-22	-37	-51
Liiketulos	225	231	552	532

Tase, rahoitus ja rahavirta

Wärtsilän neljännän neljänneksen liiketoiminnan rahavirta oli 276 milj. euroa (235). Tammi-joulukuun 2017 liiketoiminnan rahavirta oli 430 milj. euroa (613). Saamisten kasvu vaikutti rahavirtaan negatiivisesti. Nettokäyttöpääoma oli katsauskauden lopussa 591 milj. euroa (490), laskua oli 66 milj. euroa edellisen neljänneksen loppuun verrattuna. Saatujen ennakoiden määrä oli kauden lopussa 522 milj. euroa (516). Edellisen neljänneksen lopussa saadut ennakot olivat 495 milj. euroa. Rahavarat kauden lopussa olivat 379 milj. euroa (472). Vahvistetut ja käyttämättömät luottolimiittisopimusohjelmat olivat 765 milj. euroa (640) ja ne sisältävät allekirjoitetun 125 milj. euron pitkäaikaisen lainan, joka oli nostettavissa 31.12.2017 alkaen.

Wärtsilällä oli joulukuun 2017 lopussa korollisia lainoja yhteensä 619 milj. euroa (629). Lyhytaikaiset lainat, jotka eräännyvät seuraavan 12 kuukauden sisällä, olivat yhteensä 102 milj. euroa. Pitkäaikaiset lainat olivat yhteensä 517 milj. euroa. Korollisen lainapääoman nettomäärä oli 234 milj. euroa (150) ja nettovelkaantumisaste 0,10 (0,07).

Konsernin maksuvalmius

MEUR	31.12.2017	31.12.2016
Rahavarat	379	472
Käyttämättömät vahvistetut luottoliittisopimukset	765 ¹	640
Maksuvalmius	1 144	1 112
% liikevaihdosta (12 viimeiseltä kuukaudelta)	23	23
Yritystodistukset vähennettynä	-	-
Maksuvalmius poislukien yritystodistukset	1 144	1 112
% liikevaihdosta (12 viimeiseltä kuukaudelta)	23	23

Lainaportfolion keskimääräinen takaisinmaksuaika 31.12.2017 oli 43 kuukautta ja pitkäaikaisten lainojen 44 kuukautta.

¹Sisältää 125 milj. euron nostamattoman lainan Euroopan investointipankilta.

Investoinnit

Katsauskauden tammi–joulukuu 2017 aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin liittyvät investoinnit olivat 64 milj. euroa (55). Yritysosto- ja yhteisyritysinvestoinnit olivat yhteensä 191 milj. euroa (91). Vuoden 2017 lukuihin sisältyvät Guidance Marine Limitedin, Puregas Solutionsin ja Greensmith Energy Management Systems Inc.:n hankinnat. Katsauskauden poistot olivat 134 milj. euroa (138).

Vuoden 2018 tuotannollisten, logististen ja informaatioteknologisten investointien odotetaan olevan poistoja alemmalla tasolla.

Strategia

Wärtsilän päämääränä on kehittää kestävää yhteiskuntaa älykkäällä teknologialla. Asiakkaiden toimintaan vaikuttaa yhä enemmän puhtaan ja joustavan energian kysyntä sekä tehokkaiden ja turvallisten kuljetusjärjestelmien tarve. Tämä luo perusteet Wärtsilän älykkäiden ratkaisujen tarjonnalle merenkulku- ja energiamarkkinoilla. Integroidun tuote- ja palvelutarjontansa ansiosta yhtiö pystyy hyvin vastaamaan energiatehokkaiden ja innovatiivisten ratkaisujen kysyntään. Wärtsilä panostaa laitteiden tuottavuuden optimointiin koko niiden elinkaaren ajan hyödyntämällä data-analytiikkaa ja tekoälyä, joka tukee myös asiakkaiden liiketoimintaan liittyvää päätöksentekoa. Wärtsilän digitaalinen muutos vie myös yhteistyön ja osaamisen jakamisen aivan uudelle tasolle, mikä lisää asiakkaan saamaa arvoa. Yhtiön kannattavaa kasvua koskevia tavoitteita tukee sen vahva asema keskeisillä markkinoilla sekä ylivertainen maailmanlaajuinen huoltoverkosto.

Joustavan tuotannon ja toimitusketjun hallinnan avulla Wärtsilä etsii jatkuvasti uusia keinoja varmistaa ratkaisujensa laatu ja kustannustehokkuus – usein yhteistyössä asiakkaiden ja alan johtavien yhteistyökumppanien kanssa. Panostamalla tutkimukseen, tuotekehitykseen ja digitalisaatioon Wärtsilä luo tukevan perustan, joka vahvistaa yhtiön asemaa markkinalähtöisten innovaatioiden johtavana kehittäjänä. Tällainen innovaatiokulttuuri sekä turvallisuuden, monimuotoisuuden ja korkeiden eettisten periaatteiden painottaminen tuovat Wärtsilään ammattitaitoisia ja sitoutuneita työntekijöitä ja tekevät organisaatiosta erittäin

suorituskykyisen. Toiminnallinen erinomaisuus takaa, että Wärtsilän kanssa on helppo tehdä yhteistyötä. Se myös parantaa yhtiön tehokkuutta ja tuottavuutta koko elinkaaren ajan.

Strategiset toimenpiteet, yrityshankinnat ja yhteisyritykset

Heinäkuussa Wärtsilä saattoi päätökseen Greensmith Energy Management Systems Inc:n yrityshankinnan. Greensmith on markkinajohtaja sähköverkköjärjestelmätasoisien energian varastointiohjelmistojen ja integroitujen energian varastointiratkaisujen kehittämisessä. Yrityshankinnan myötä Wärtsilä voi nopeasti laajentaa toimintaansa energian varastointimarkkinoilla maailmanlaajuisesti ja hankkia johtavan aseman energijärjestelmien integroijana. Vuonna 2016 Greensmithin liikevaihto oli 32 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria ja sillä oli yli 40 työntekijää. Greensmithin integrointi etenee suunnitelmien mukaisesti.

Elokuussa Wärtsilä ja ABB sopivat elinkaari palvelutarjontaan liittyvän yhteistyön laajentamisesta. ABB myönsi Wärtsilälle Authorized Service Provider -statuksen, joka kattaa vakiohuollot kaikkiin Wärtsilän nelitahtimoottoreita sisältäviin ABB-turboahtimiin.

Syyskuussa Wärtsilä lisäsi integroitujen energijärjestelmien valikoimaansa aaltovoimateknologian ryhtymällä yhteistyöhön AW-Energyn kanssa. Tämän myötä Wärtsilän globaaliin projektitoimitus-, huolto- ja integrointiosaamiseen yhdistyy AW-Energyn patentoitu ja sertifioitu aaltovoimateknologia.

Lokakuussa Wärtsilä teki sopimuksen Puregas Solutionsin ja Guidance Marinen hankkimisesta. Ruotsalainen Puregas Solutions on johtava biokaasujalostuksen kokonaisratkaisujen toimittaja. Wärtsilä vahvistaa kaupalla asemaansa biokaasun nesteytysmarkkinoilla. Vuonna 2016 Puregas Solutionsilla oli noin 40 työntekijää ja sen liikevaihto oli 200 milj. Ruotsin kruunua. Isossa-Britanniassa sijaitseva, yksityisomisteinen Guidance Marine Limited tunnetaan merenkulkuteollisuudessa dynaamiseen positiointiin ja muihin aluksen hallinnointijärjestelmiin, kuten törmäyksenestoon ja kauko-ohjaustoimintaan, liittyvien sensoriratkaisujen teknologiajohtajana. Guidance Marinen hankinta parantaa Wärtsilän osaamista tilannekuvan ja lähialueen mittauksen alalla, jotka molemmat ovat keskeisessä osassa älykkäässä alusnavigoinnissa. Vuonna 2016 Guidance Marinella oli yli 50 työntekijää maailmanlaajuisesti, ja sen liikevaihto oli 6 milj. puntaa.

Joulukuussa Wärtsilä ja nestemäisten kaasujen säiliöteknologiatoimittaja GTT solmivat yhteistyösopimuksen tutkiakseen merenkulkusektorin liiketoimintamahdollisuuksia liittyen nesteytetyn maakaasun varastointiin, kaasun syöttöjärjestelmiin sekä niihin liittyviin palveluihin, joista hyötyvät sekä telakat että laivanomistajat. Wärtsilä allekirjoitti myös 10-vuotisen huoltokumppanuussopimuksen Winterthur Gas & Diesel Ltd. (WinGD) kanssa. Sopimuksen myötä Wärtsilä jatkaa kattavan asiakastuen ja palveluiden tarjoamista WinGD:n tuotteiden loppukäyttäjille, WinGD:lle sekä lisensoituille koneenrakentajille. Sopimus sisältää huoltotyöt Wärtsilä-, Sulzer- tai WinGD-brändien toimittamiin kaksitahtimoottoreihin.

Vuoden loppupuolella Wärtsilä ilmoitti Wärtsilän ja China State Shipbuilding Corporationin (CSSC) välisen, CSSC Wartsila Electrical & Automation Co Ltd -yhteisyrityksen avajaisista. Wärtsilä ilmoitti myös hollantilaisen, vedenalaisiin huolto-, tarkastus- ja korjauspalveluihin erikoistuneen Trident B.V.:n hankkimisesta. Yrityskaupan myötä Wärtsilästä tulee johtava vedenalaisen huollon tarjoaja maailmanlaajuisesti.

Tutkimus ja tuotekehitys, tuotelanseeraukset

Wärtsilä jatkoi investointeja tuote- ja ratkaisuinnovaatioihin myös vuonna 2017. Tutkimukseen ja tuotekehitykseen liittyvät kulut olivat yhteensä 141 milj. euroa (131), joka vastaa 2,9% liikevaihdosta (2,7). Tärkeimmät painopisteet olivat digitalisaatio, hyötysuhteen kehittäminen, polttoainejoustavuus ja haitallisten ympäristövaikutusten vähentäminen.

Maaliskuussa Wärtsilä lanseerasi SmartPredict-järjestelmän, jonka kehittynyt liike-ennustettavuus tekee kaikkien alustyyppien käytöstä entistä turvallisempaa ja tehokkaampaa.

Toukokuussa Wärtsilä esitteli täysin integroidun hybridivoimamoduulin, Wärtsilä HY:n, joka yhdistää moottorit, energian varastointijärjestelmän ja tehoelektronikan toimimaan optimoidusti yhdessä uuden energian hallinnointijärjestelmän avulla. Wärtsilä ilmoitti myös päätöksestään laajentaa turboahntimien huoltopalveluitaan 20 huoltopajaan maailmanlaajuisesti. Tämän investoinnin myötä Wärtsilä pystyy tarjoamaan asiakkailleen maailmanlaajuisesti turboahdinhuoltoa yhdistettynä moottoriosaanamiseen yhteistyössä muiden Wärtsilän huoltokeskusten kanssa. Wärtsilä-konserniin kuuluva Eniram esitteli päivitetyn version SkyLight -suorituskyvyn monitorointipalvelustaan. Uuteen versioon sisältyvät merikartat sekä sää- ja reittitiedot, jotka helpottavat ennakoivaa analyysia ja suunnittelua.

Elokuussa Wärtsilä testasi menestyksekkäästi automaattista langatonta induktiolatausjärjestelmäänsä hybridikäyttöiseen rannikkolauttaan. Lautan omistaa Norled, joka on yksi Norjan suurimmista lauttayhtiöistä. Wärtsilä otti myös askeleen Smart Marine -osaamisensa kehittämisessä testaamalla menestyksekkäästi aluksen toimintojen kauko-ohjausta yhteistyössä yhdysvaltalaisen toimijan Gulfmark Offshoren kanssa. Testissä ajettiin alusta käyttäen reitillä dynaamista paikannusta ja etäohjainta standardikaistanleveyttä käyttävän, laivassa olevan satelliittitietoliikenteen välityksellä.

Marraskuussa tehtyihin tuotelanseerauksiin kuului EnergoFlow -ratkaisu, joka vähentää tehokkuushävikkiä optimoimalla potkurin sisäänvirtausta, ja tuo siten kustannussäästöjä polttoainetehokkuuden muodossa. Wärtsilä esitteli myös menestyksekkästä Wärtsilä 31 -moottorista kaasukäyttöisen version, Wärtsilä 31SG:n, jonka tärkein ominaisuus on kyky saavuttaa yli 50%:n tehokkuustasot. Tämä mahdollistaa pienemmät päästöt ja tarjoaa voimantuottajille mahdollisuuden huomattaviin kustannussäästöihin. Muihin etuihin kuuluu joustavuuden lisääntyminen, minkä ansiosta jatkuvasti muuttuviin kuormitusmalleihin on mahdollista reagoida nopeasti. Tämä koskee etenkin järjestelmiä, joissa aurinko- ja tuulienergian osuus on huomattava.

Joulukuussa Wärtsilä esitteli Voyage Emissions Reduction -järjestelmänsä. Järjestelmä eliminoi tehokkaasti matkalla syntyviä öljytankkerin ongelmallisia haihtuvia orgaanisia yhdisteitä ja vähentää siten aluksen ympäristövaikutuksia sekä parantaa sen tuottavuutta. Wärtsilä lanseerasi myös Linesafen, uuden yksinkertaistetun laakerimuotoilun, joka parantaa joustavuutta ja vähentää asiakkaiden elinkaarikustannuksia.

Vuoden loppupuolella Euroopan investointipankki ja Wärtsilä allekirjoittivat 125 milj. euron lainasopimuksen tukeakseen ympäristöystävällisempien ja tehokkaampien laivamoottoreiden ja voimalaitosten tutkimusta ja kehitystä. Tämä viides Wärtsilän tutkimusta, kehitystä ja innovaatioita tukeva laina vahvistaa menestyksekkästä yhteistyötä Euroopan investointipankin kanssa entisestään. Ensimmäisen lainan allekirjoittamisesta vuonna 2003 alkanut yhteistyö on johtanut konkreettisiin parannuksiin eurooppalaisessa moottoriteknologiassa.

Uudelleenjärjestelyohjelmat

Wärtsilä pyrkii jatkuvasti entistä kustannustehokkaampiin tapoihin toimia ja mukauttaa toimintaansa markkinaolosuhteiden mukaisesti. Paikalliset toimet Marine Solutions -liiketoiminnassa sekä aikaisempina

vuosina aloitetut uudelleenjärjestelyt johtivat noin 55 milj. euron lisäsäästöihin vuonna 2017, ja niihin liittyvät kulut olivat 36 milj. euroa. Jäljelle jäävien 15–20 milj. euron säästöjen odotetaan toteutuvan vuonna 2018.

Henkilöstö

Wärtsilän henkilöstömäärä oli joulukuun 2017 lopussa 18.065 (18.011). Keskimääräinen henkilöstömäärä tammi–joulukuussa 2017 oli 17.866 (18.332). Services-liiketoiminnassa työskenteli 10.624 (10.567) henkilöä, Energy Solutions -liiketoiminnassa 1.038 (903) ja Marine Solutions -liiketoiminnassa 5.845 (6.074).

Wärtsilän henkilöstöstä 20% (19) työskenteli Suomessa ja 38% (39) muualla Euroopassa. Koko henkilöstöstä 27% (28) työskenteli Aasiassa, 11% (11) Amerikassa ja 4% (4) muissa maissa.

Kestävä kehitys

Erilaisten teknologioiden ja erikoistuneiden palveluiden ansiosta Wärtsilällä on hyvät valmiudet vähentää luonnonvarojen käyttöä ja päästöjä sekä auttaa asiakkaitaan varautumaan uusiin lainsäädännöllisiin vaatimuksiin. Wärtsilän tutkimus- ja tuotekehitystoiminnot keskittyvät jatkossakin kehittyneisiin ympäristöteknologioihin ja -ratkaisuihin. Wärtsilä on sitoutunut tukemaan YK:n Global Compact -aloitteen ihmisoikeuksia, työvoimaa, ympäristöä ja korruption torjuntaa koskevia peruseriaatteita.

Henkilöstön terveys ja turvallisuus ovat Wärtsilässä etusijalla. Ensimmäisen neljänneksen aikana Wärtsilä järjesti kolmannen maailmanlaajuisen turvallisuuspäivänsä teemalla 'Stop and Care', jolla halutaan kiinnittää huomiota siihen, miten tärkeää on puuttua riskitilanteisiin, kun niitä havaitaan. Wärtsilä lanseerasi myös Zero Mindset -koulutusohjelman, jossa pyritään vahvistamaan yhtiön sisäistä turvallisuusjohtamista. Vuoden aikana Wärtsilä on edennyt vakaasti kohti pysyvää tavoitettaan: ei ainuttakaan poissaoloon johtavaa työtapaturmaa. Sairauspoissaoloon johtavien työtapaturmien tapaturmataajuus oli 2,48 (2,59), mikä oli 4% vähemmän kuin edellisvuonna.

Kesäkuussa Wärtsilä ja joukko ympäristötietoisia merenkulkualan toimijoita käynnisti uuden Global Industry Alliancen (GIA), joka tukee muuttuvan merenkulkualan ja siihen liittyvän teollisuuden kehitystä kohti vähähiilistä tulevaisuutta. Nämä 13 GIA-kumppania tunnistavat ja kehittävät yhdessä innovatiivisia ratkaisuja, joissa huomioidaan energiatehokkaiden teknologioiden ja toimintatapojen käyttöönottoon ja toteutukseen liittyvät haasteet.

Alusten painolastivesien käsittelyä koskeva kansainvälinen yleissopimus astui voimaan 8.9.2017. Heinäkuussa kansainvälisen merenkulkujärjestön IMO:n MEPC-komitea hyväksyi painolastiveden käsittelyjärjestelmien asennusta koskevan tarkistetun käyttöönottoaikataulun. Hyväksyntä tehtiin alusten International Oil Pollution Prevention Certificate (IOPP) -uudistuksen arvioinnin pohjalta, ja se johtaa tietyissä tapauksissa määräajan siirtymiseen jopa kahdella vuodella. Wärtsilällä on hyvät valmiudet auttaa asiakkaitaan varautumaan näiden lainsäädäntöjen vaatimuksiin.

Wärtsilän osake sisältyy useisiin kestävästi kehityksen osakeindekseihin. Toisen neljänneksen aikana Wärtsilän jäsenyyttä Euronext Vigeo index Eurozone 120:ssa jatkettiin (Eurozone-alueen 120 kehittyvintä yhtiötä) ja kolmannella neljänneksellä Wärtsilä valittiin toista vuotta peräkkäin Dow Jonesin kestävästi kehityksen indekseihin (DJSI).

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Tammi–joulukuun 2017 aikana Wärtsilän osakkeita vaihdettiin Nasdaq Helsingissä 89.407.327 kappaletta, ja vaihdettujen osakkeiden arvo oli 4.800 milj. euroa. Wärtsilän osakkeilla käydään kauppaa myös vaihtoehtoisilla kaupankäyntipaikoilla, kuten Turquoisessa, BATS CXE:ssä ja BATS BXE:ssä. Osakkeita vaihdettiin näillä vaihtoehtoisilla kaupankäyntipaikoilla yhteensä 60.463.921 kappaletta.

Osakkeet Nasdaq Helsingissä

31.12.2017	Osake- ja äänimäärä			Osakevaihto 1-12/2017
WRT1V	197 241 130			89 407 327
1.1. - 31.12.2017	Ylin	Alin	Keskikurssi ¹	Päätös
Osakekurssi	62,30	41,90	53,70	52,60
¹ Kaupankäyntimäärillä painotettu keskikurssi				
			31.12.2017	31.12.2016
Markkina-arvo, MEUR			10 375	8 418
Ulkomaalaisomistus, %			55,9	55,0

Liputusilmoitukset

Katsauskauden tammi-joulukuu 2017 aikana BlackRock Inc. ilmoitti Wärtsilälle alla olevista omistumuutoksista. BlackRock, Inc.:n kokonaisomistus Wärtsilän osakkeista ja äänistä pysyi yli 5%:ssa koko katsauskauden ajan.

Julkaisupäivä	Tapahtumapäivä	Osakkeenomistaja	Kynnys	Suora omistus, %	Kokonaisomistus, %
23.11.2017	22.11.2017	BlackRock Investment Management (UK) Limited	Yli 5%	4,63	5,05
30.11.2017	29.11.2017	BlackRock Investment Management (UK) Limited	Yli 5%	5,10	5,47

Varsinaisen yhtiökokouksen päätökset

Wärtsilän 2.3.2017 pidetty varsinainen yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen ja myönsi hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle vastuuvapauden tilivuodelta 2016.

Yhtiökokous päätti hallituksen jäsenmääräksi kahdeksan. Hallituksen jäseniksi valittiin Maarit Aarni-Sirviö, Kaj-Gustaf Bergh, Karin Falk, Johan Forssell, Tom Johnstone, Mikael Lilius, Risto Murto ja Markus Rauramo.

Tilintarkastajaksi vuodelle 2017 valittiin tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy.

Osingonjako

Yhtiökokous vahvisti osingoksi hallituksen ehdotuksen mukaisesti 1,30 euroa osakkeelta. Osinko maksetaan kahdessa erässä. Ensimmäinen erä, 0,65 euroa/osake, maksettiin 13.3.2017 ja toinen erä, 0,65 euroa/osake, maksettiin 21.9.2017.

Valtuutus omien osakkeiden hankkimiseen ja luovuttamiseen

Hallitus valtuutettiin päättämään enintään 19.000.000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta. Hankkimisvaltuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen asti, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä.

Hallitus valtuutettiin päättämään enintään 19.000.000 yhtiön oman osakkeen luovuttamisesta. Luovuttamisvaltuutus on voimassa kolme vuotta yhtiökokouksen päätöksestä, ja se kumoaa varsinaisen yhtiökokouksen 3.3.2016 antaman valtuutuksen yhtiön omien osakkeiden luovuttamiseen. Valtuutus oikeuttaa hallituksen päättämään siitä, kenelle ja missä järjestyksessä omia osakkeita luovutetaan. Hallitus voi päättää omien osakkeiden luovuttamisesta muutoin kuin siinä suhteessa, jossa osakkeenomistajalla on etuoikeus hankkia yhtiön omia osakkeita.

Hallituksen järjestäytyminen

Hallitus valitsi puheenjohtajaksi Mikael Liliuksen ja varapuheenjohtajaksi Tom Johnstone. Hallitus päätti perustaa tarkastus-, nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan. Hallitus valitsi keskuudestaan valiokuntiin seuraavat jäsenet:

Tarkastusvaliokunta: Puheenjohtaja Markus Rauramo, Maarit Aarni-Sirviö, Risto Murto

Nimitysvaliokunta: Puheenjohtaja Mikael Lilius, Kaj-Gustaf Bergh, Johan Forssell, Risto Murto

Palkitsemisvaliokunta: Puheenjohtaja Mikael Lilius, Maarit Aarni-Sirviö, Tom Johnstone

Hallituksen voitonjakoehdotus

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että vuodelta 2017 maksetaan osinkoa 1,38 euroa/osake. Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 1.002.092.268,56 euroa, josta tilikauden voitto on 161.085.555,55 euroa. Osinkoon oikeuttavia osakkeita on 197.241.130 kappaletta. Osinko maksetaan kahdessa erässä.

Ensimmäinen erä 0,69 euroa/osake maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä 12.3.2018 merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus esittää, että tämän erän osinko maksetaan 19.3.2018.

Osingon toinen erä maksetaan syyskuussa 2018. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle maksuttoman osakeannin toteuttamista ('osakesplit'). Jos hallituksen ehdotus hyväksytään, jakautuu toinen erä yhden vanhan ja kahden uuden osakkeen kesken siten, että kullekin osakkeelle maksetaan 0,23 euroa/osake. Ellei yhtiökokous hyväksy hallituksen ehdotusta maksuttomasta osakeannista, maksetaan toinen erä vastaavasti kuin ensimmäinen erä eli 0,69 euroa/osake.

Osingon toinen erä maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus päättää 18.9.2018 pidettäväksi sovituksessa kokouksessaan toisen osinkoerän osingonmaksun täsmäytyspäivän ja osingonmaksupäivän. Suomalaisen arvo-osuusjärjestelmän nykyisten sääntöjen mukaisesti osingon täsmäytyspäivä olisi silloin 20.9.2018 ja osingon maksupäivä 27.9.2018.

Vuosikertomus 2017, johon sisältyvät tilinpäätös ja hallituksen toimintakertomus, on saatavilla yhtiön verkkosivuilla www.wartsila.com ja osoitteesta www.wartsilareports.com viikolla 7.

Riskit ja liiketoiminnan epävarmuustekijät

Services-liiketoiminnassa kysynnän kehitystä uhkaavat pääasiassa maailmantalouden hidas kasvu ja tiettyjen alueiden poliittinen epävakaus. Haastavat olosuhteet offshore-markkinoilla ja perinteisessä kauppalaivasegmentissä ovat myös mahdollinen riski.

Voimantuotannon markkinoilla hauras talouskasvu ja hidas päätöksenteko ovat yhä pääasialliset kysynnän kehitystä uhkaavat riskit. Geopoliittiset jännitteet ja merkittävät valuuttakurssimuutokset voivat johtaa investointipäätösten lykkääntymiseen tietyissä maissa. Alhaisilla öljyn hinnoilla on samankaltainen vaikutus sekä öljyyn että kaasuun perustuviin talouksiin. Vallitsevan kilpailuympäristön aiheuttama hintapaine on yhä riski.

Taloudellinen ja poliittinen epävarmuus sekä uudet kehittyvät teknologiat ja innovaatiot haastavat nykyisiä liiketoimintamalleja ja kaupankäyntitapoja merenkulkuteollisuudessa. Öljy-yhtiöiden supistuneet investoinnit rajoittavat yhä offshore-investointeja. Alhaisten kustannusten onshore- ja liusketuotanto kilpailee entistä enemmän offshore-tuotannon kanssa. Lisäksi lisääntyneen energiatehokkuuden ja muiden energialähteiden käytön odotetaan haastavan raakaöljyn kysynnän kasvua. Ympäristösäännösten täytäntöönpano ja mahdolliset uudet säännökset luovat yhä epävarmuutta. Ilmastonmuutos asettaa yhä paineita kasvihuonekaasujen vähentämiseksi merenkulkuteollisuudelle.

Wärtsilä painottaa kokonaisvaltaista lähestymistapaa kyber- ja fyysisten turvallisuusriskien hallintaan sisäisessä toiminnassaan ja asiakastarjonnassaan. Yhtiön kyberturvallisuustiimi noudattaa toiminnassaan, hallinnossaan ja compliance-toiminnassaan IEC62443- ja ISO 27k standardeja. Sen toimintaan sisältyvät kyberturvallisuuden varmistaminen, riskien hallinta, havaitseminen, turvallinen ohjelmistonkehityselinkaari, koulutus, päätelaitteiden suojaus, verkon turvallisuus ja kyberturvallisuuteen liittyvät neuvontapalvelut. Wärtsilä arvioi tapaa, jolla dataa varastoidaan, prosessoidaan ja käytetään yhtiön järjestelmissä, jotta se noudattaa yleistä tietosuojasetusta. Kyberturvallisuus otetaan huomioon tässä arvioinnissa.

Konserniyhtiöt ovat vastaajina eräissä oikeusjutuissa, jotka liittyvät konsernin normaaliin liiketoimintaan. Oikeusjutut koskevat muun muassa sopimus- ja muita vastuita, työsuhdeasioita, omaisuusvahinkoja sekä hallintoasioita. Konserni saa ajoittain erisuuruisia ja vaihtelevassa määrin perusteltuja korvausvaatimuksia. Eräs saaduista vaatimuksista on erityisen suuri. Konsernin periaatteisiin kuuluu varausten tekeminen vaatimusten sekä oikeudenkäyntien ja välimiesmenettelyjen varalta silloin, kun epäsuotuisa lopputulos on todennäköinen ja kulujen suuruus voidaan kohtuullisella varmuudella arvioida.

Vuosikertomus sisältää perusteellisen kuvauksen Wärtsilän riskeistä ja riskienhallinnasta.

Wärtsilän tilinpäätöstiedote 2017

Tämä tilinpäätöstiedote on laadittu IAS 34 -standardin (Osavuositarkastukset) mukaisesti noudattaen samoja laadintaperiaatteita ja laskentamenetelmiä kuin vuoden 2016 tilinpäätöksessä. Kaikki luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen summa voi poiketa esitetystä summasta.

Arvioiden käyttö

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS:n mukaan edellyttää johdon arvioiden ja oletusten käyttämistä, mikä vaikuttaa taseen varojen ja velkojen määriin, ehdollisten varojen ja velkojen raportointiin sekä tuottojen ja kulujen määriin. Vaikka arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvoista.

IFRS-standardimuutokset

Vuonna 2017 konserni otti käyttöön seuraavat IASB:n julkaisemat uudet tai muutetut standardit.

Uusi **IFRS 9 Rahoitusinstrumentit** korvaa nykyisen standardin IAS 39 Rahoitusinstrumentit – kirjaaminen ja arvostaminen. IFRS 9:ään sisältyy uudistettu ohjeistus rahoitusinstrumenttien kirjaamisesta ja arvostamisesta, uudet yleistä suojauslaskentaa koskevat säännökset sekä uusi odotettuja luottotappioita koskeva kirjanpitokäsittelymalli, jota sovelletaan rahoitusvaroista kirjattavien arvonalentumisten määrittämiseen. IAS 39:n säännökset rahoitusinstrumenttien taseeseen kirjaamisesta ja taseesta pois kirjaamisesta on säilytetty.

IFRS 9:n käyttöönotto aiheutti joitain muutoksia suojauslaskentaan liittyvissä prosesseissa ja esittämistavoissa. Uusi malli yhdistää kirjanpitokäsittelyn riskienhallintaan ja sallii nettosuojauksen, minkä johdosta kirjattavat voitot ja tappiot esitetään erillisellä rivillä konsernin tuloslaskelmassa. Rahoitusvarojen arvonalentumista koskeva muutos koskee pääasiassa myyntisaamisiin liittyvien luottotappioiden kirjaamista elinkaarimallin avulla.

Standardin käyttöönoton aiheuttamat oman pääoman ja myyntisaamisten oikaisut olivat arvoltaan –3 milj. euroa. Vertailukauden muita lukuja ei ole oikaistu.

Ensimmäistä kertaa standardin vaatimuksia sovellettiin 1. tammikuuta 2017. Tällöin konsernin rahoitusinstrumentit sisälsivät alla luetellut erät ja uudelleenluokittelut.

Rahoitus- instrumenttien uudelleenluo- kittelu IFRS 9:n soveltamisen seurauksena	Arvostus- ryhmä IAS 39	Arvostus- ryhmä IFRS 9	Kirjan- pito- arvo, MEUR IAS 39	Kirjan- pito- arvo, MEUR IFRS 9	Muutos
Pitkäaikaiset rahoitusvarat					
Muut sijoitukset (osakkeet)	Myytävissä olevat sijoitukset	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	15	15	
Korolliset sijoitukset	Lainat ja muut saamiset	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	6	6	
Muut saamiset	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettuun hankintameno	6	6	
Lyhytaikaiset rahoitusvarat					
Myyntisaamiset	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettuun hankintameno	1 220	1 214	-6
Sijoitukset yritystodistuksiin	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettuun hankintameno			
Muut saamiset	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettuun hankintameno	10	10	
Johdannaiset (suojauslaskennan alla)	Rahavirran suojaus (käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta)	Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta	9	9	
Johdannaiset (ei suojauslaskentaa)	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti			
Myytävissä olevat myyntisaamiset	Lainat ja muut saamiset	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti		3	3

Rahavarat	Lainat ja muut saamiset	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	472	472
Lyhytaikaiset rahoitusvelat				
Johdannaiset (suojauslaskennan alla)	Rahavirran suojaus (käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta)	Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta	31	31
Johdannaiset (ei suojauslaskentaa)	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	13	13
Muut velat	Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat	Jaksotettuun hankintamenoön	6	6

Muutoksilla standardiin **IAS 7 Rahavirtalaskelmat** – Disclosure Initiative pyritään selventämään IAS 7:n mukaisia rahoitustoimintojen tilinpäätöstietoja. Esimerkiksi rahoitustoimintaan liittyvien velkojen alku- ja loppusaldot täsmäytetään jatkossa erillään muiden saamisten ja velkojen muutoksista. Muutoksilla oli vaikutusta konsernitilinpäätöksen liitetietoihin.

Muutokset standardiin **IAS 12 Tuloverot** – laskennallisten verosaamisten kirjaaminen realisoitumattomista tappioista selkeyttävät vaatimuksia, jotka liittyvät käypään arvoon kirjattavista velkainstrumenteista kirjattuihin laskennallisiin verosaamisiin. Muutoksilla ei ole merkittävää vaikutusta tilinpäätökseen.

Uuden ja uudistetun IFRS-normiston soveltaminen

Vuonna 2018 konserni soveltaa seuraavia uusia tai muutettuja IASB:n julkaisemia standardeja ja tulkintoja.

Uusi **IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista** (sovellettava 1.1.2018 tai myöhemmin alkavilla tilikausilla): IFRS 15 sisältää viisivaiheisen mallin, jota sovelletaan asiakassopimuksista saatavien myyntituottojen tulouttamiseen. Se korvaa nykyiset myyntituottoja koskevat standardit, kuten IAS 18 Tuotot ja IAS 11 Pitkäaikaishankkeet. IFRS 15:n mukaan yhteisön on kirjattava myyntituotto sellaisena rahamääränä, joka kuvastaa vastiketta, johon yhteisö odottaa olevansa oikeutettu luovutettuja tavaroita tai palveluja vastaan. Uutta standardia soveltaessaan yhteisön on arvioitava, kirjataanko myyntituotto ajan kuluessa vai yhtenä ajankohtana. Yhteisön on arvioitava muuttuvan vastikkeen ja rahan aika-arvon vaikutusta transaktiohintaan. IFRS 15 edellyttää, että yhteisö esittää määrällisiä ja laadullisia tietoja asiakassopimuksistaan, sopimuksiin sisältyvistä suoritevelvoitteistaan sekä merkittävistä harkintaan perustuvista ratkaisuista. Konserni soveltaa uutta standardia sen voimaantulopäivästä lähtien täysin takautuvasti.

Konsernijohto arvioi, että tuotetoimituksia, lyhytaikaisia palvelutilauksia sekä lyhytaikaisia projekteja koskevien sopimusten kohdalla yksilöidään standardin mukaisesti yleensä yksi suoritevelvoite, ja myyntituotto kirjataan yleensä yhtenä ajankohtana määräysvallan siirtyessä.

Konsernijohto arvioi, että myös pitkäaikaisia palvelutilauksia sekä pitkäaikaisia projekteja koskevien sopimusten kohdalla yksilöidään yleensä yksi suoritevelvoite ja että myyntituotto kirjataan yleensä yhtenä ajankohtana. Standardin IFRS 15 käyttöönoton myötä myyntituoton tuloutusmenetelmä muuttuu kahdella liiketoimintalinjalla: pitkäaikaiset käyttö- ja huoltosopimukset sekä kaasuratkaisuihin liittyvät pitkäaikaishankkeet.

Pitkäaikaisissa käyttö- ja huoltosopimuksissa asiakkaalle tuotetaan hyötyä ajan kuluessa sopimuskauden aikana. Myyntituoton tulouttamismenetelmä muuttuu tuotokseen perustuvasta menetelmästä (valmiusaste sopimuksessa määriteltyjen suoritettujen palveluiden perusteella) panokseen perustuvaan menetelmään (valmiusaste syntyneiden menojen perusteella). Tavanomaiset huoltoaikataulut huomioiden sopimuskohtainen myyntituottojen tuloutus tulee viivästymään. Kaasuratkaisuihin liittyvissä pitkäaikaishankkeissa asiakkaalle tuottavat arvoa lähinnä projektisuunnittelu, hankinnat sekä projektinhallinta, ja valmistus on yleensä ulkoistettu. Myyntituoton tulouttamismenetelmä muuttuu tuotokseen perustuvasta menetelmästä (valmiusaste työsuoritteiden perusteella) panokseen perustuvaan menetelmään (valmiusaste syntyneiden menojen perusteella).

Vuodesta riippuen nämä kaksi liiketoimintalinjaa tuottavat noin 10–15 prosenttia konsernin liikevaihdosta. Koska konsernilla on laaja portfolio sopimuskauden eri vaiheissa olevia sopimuksia, vaikutus konsernin liikevaihtoon tasoittuu vuosien välillä. Muutosten oikaisuvaikutus omaan pääomaan on –10 milj. euroa.

Projektiliiketoiminnassa sopimuksissa on yleensä sopimussakon sisältäviä ehtoja. Todennäköisiksi arvioidut sopimussakot kirjattiin aiemmin kustannusvarauksiksi. IFRS 15:ssä sopimussakkoja käsitellään muuttavana vastikkeena, ja ne tulee arvioida sopimuksen syntymisajankohtana. Selvityksen mukaan tämä pienentää konsernin kirjattavaa myyntituottoa jossain määrin, kun menoina kirjattavat sopimussakot vähennetään IFRS 15:n mukaisesti myynnistä.

Muutokset standardiin **IFRS 2 Osakeperusteiset maksut*** - Clarification and Measurement of Sharebased Payment Transactions (sovellettava 1.1.2018 tai myöhemmin alkavilla tilikausilla). Muutokset selventävät eräiden osakeperusteisten järjestelyjen kirjanpitokäsittelyä. Ne koskevat seuraavia osa-alueita: käteisvaroina maksettavien maksujen arvostaminen, osakeperusteiset maksut, joista on vähennetty lähdevero sekä osakeperusteisten maksujen muuttaminen käteisvaroina maksettavasta omana pääomana maksettavaksi. Muutoksilla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Muutokset standardiin **IFRS 4 Vakuutusopimukset** - Applying IFRS 9 Financial Instruments with IFRS 4 Insurance Contracts (sovellettava 1.1.2018 tai myöhemmin alkavilla tilikausilla): Muutoksilla vastataan toimialan huoleen liittyen soveltamisen aloittamiseen eri ajankohtina. Standardiin tuodaan kaksi vaihtoehtoista menettelytapaa tilapäisen kirjanpidossa syntyvän väliaikaisen yhteensopimattomuuden ja volatiliiteetin helpottamiseksi. Muutoksilla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

IFRIC 22: Foreign Currency Transactions and Advance Consideration* (sovellettava 1.1.2018 tai myöhemmin alkavilla tilikausilla). Tulkinta selventää, miten transaktion toteutumispäivä määritetään sovellettaessa standardia IAS 21 Valuuttakurssien muutosten vaikutukset. Ohjeistuksen tarkoitus on yhdenmukaistaa käytäntöjä. Tulkinnalla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Seuraavaa, IASB:n jo julkistamaa uutta standardia tullaan soveltamaan vuonna 2018 tai myöhemmin voimaantulopäivästä riippuen.

Uusi **IFRS 16 Vuokrasopimukset** (sovellettava 1.1.2019 tai myöhemmin alkavilla tilikausilla): IFRS 16 - standardi muuttaa vuokrasopimusten kirjanpitokäsittelyä edellyttämällä vuokralle ottajilta operatiivisten vuokrasopimusten merkitsemistä taseeseen vuokranmaksuveloitteena sekä siihen liittyvänä omaisuuseränä, mikäli asiakas kontrolloi vuokraamansa hyödykkeen käyttöä sopimuksen voimassaoloajan. Nämä erät poistetaan ja niihin liittyvät korot kirjataan tuloslaskelmaan vuokrasopimusten voimassaoloaikana.

Sovellettaessa standardia IFRS 16 tällä hetkellä konsernin tuloslaskelman liiketoiminnan muihin kuluihin kirjattavat kustannukset siirtyvät poistoihin ja koron osuus siirtyy rahoituskuluihin. Standardi vaikuttaa lähinnä konsernin operatiivisten vuokrasopimusten kirjaamiseen kasvattaen tasetta ja johtaen joihinkin muutoksiin tunnusluvuihin. Konsernin ei-peruutettavissa olevat operatiiviset vuokrasitoumukset ovat tilinpäätöshetkellä 182 milj. euroa. Konserni arvioi standardin vaikutuksia parhaillaan.

Konserni ei tässä vaiheessa suunnittele standardin käyttöönottoa ennen kuin se astuu voimaan.

* Kyseistä säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2017.

Tässä tilinpäätöstiedotteessa esitetyt vuositason luvut ovat tilintarkastettuja.

Konsernin tuloslaskelma

MEUR	2017	2016	10-12 /2017	10-12 /2016
Liikevaihto	4 923	4 801	1 445	1 559
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	28	-134	-66	-172
Valmistus omaan käyttöön	12	2	10	-2
Liiketoiminnan muut tuotot	60	55	22	15
Materiaalit ja palvelut	-2 558	-2 353	-686	-675
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-1 214	-1 159	-309	-317
Poistot ja arvonalentumiset	-134	-138	-42	-34
Liiketoiminnan muut kulut	-577	-556	-156	-148
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	13	14	6	5
Liiketulos	552	532	225	231
Rahoitustuotot	12	19	3	2
Rahoituskulut	-59	-72	-13	-7
Tulos ennen veroja	506	479	215	226
Tuloverot	-122	-123	-48	-55
Tilikauden tulos	383	357	167	172
Jakautuminen:				
emoyhtiön osakkeenomistajat	384	352	168	172
määräysvallattomat omistajat	-1	4	-2	
	383	357	167	172
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva osakekohtainen tulos (laimentamaton ja laimennettu):				
Tulos/osake (EPS), laimentamaton ja laimennettu, euroa	1,95	1,79	0,86	0,87

Laaja tuloslaskelma

MEUR	2017	2016	10-12 /2017	10-12 /2016
Tilikauden tulos	383	357	167	172
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen:				
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
Etuus pohjaisen nettovelan uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät	7	-12	5	1
Verot eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		3		
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi, yhteensä	7	-9	5	

Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
Muuntoerot				
emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva osuus	-74	-52	-15	14
määräysvallattomien omistajien osuus	-2	-1		
Osakkuus- ja yhteisyritysten osuus laajasta tuloksesta	-1	1	3	-1
Rahavirran suojaukset				
arvonmuutokset	1	-16		
siirretty tuloslaskelmaan	36	58		
Verot eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
Rahavirran suojaukset				
arvonmuutokset	-1	4	-2	5
siirretty tuloslaskelmaan	-8	-14		
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi, yhteensä	-50	-21	-15	-2
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-43	-30	-10	-1
Tilikauden laaja tulos yhteensä	341	327	157	170
Laajan tuloksen jakautuminen:				
emoyhtiön osakkeenomistajat	344	323	159	170
määräysvallattomat omistajat	-3	3	-2	
	341	327	157	170

Konsernin tase

MEUR	31.12.2017	31.12.2016
Varat		
Pitkäaikaiset varat		
Liikearvo	1 237	1 112
Aineettomat hyödykkeet	340	322
Aineelliset hyödykkeet	338	394
Sijoituskiinteistöt	11	12
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	83	84
Muut sijoitukset	13	15
Korolliset sijoitukset	5	6
Laskennalliset verosaamiset	123	141
Myyntisaamiset	109	13
Muut saamiset	18	18
Pitkäaikaiset varat yhteensä	2 277	2 116
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	1 051	1 042
Myyntisaamiset	1 307	1 220
Verosaamiset	53	46
Muut saamiset	539	494
Rahavarat	379	472
Lyhytaikaiset varat yhteensä	3 331	3 275

Varat yhteensä	5 607	5 391
Oma pääoma ja velat		
Oma pääoma		
Osakepääoma	336	336
Ylikurssirahasto	61	61
Muuntoerot	-133	-57
Arvonmuutosrahasto	-10	-39
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät	-38	-45
Kertyneet voittovarot	2 156	2 032
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	2 371	2 288
Määräysvallattomien omistajien osuus	24	34
Oma pääoma yhteensä	2 396	2 321
Velat		
Pitkäaikaiset velat		
Korolliset velat	517	520
Laskennalliset verovelat	102	93
Eläkevelvoitteet	154	168
Varaukset	52	44
Saadut ennakot	64	58
Muut velat	1	1
Pitkäaikaiset velat yhteensä	889	884
Lyhytaikaiset velat		
Korolliset velat	102	108
Varaukset	209	206
Saadut ennakot	459	458
Ostovelat	539	502
Verovelat	83	78
Muut velat	931	833
Lyhytaikaiset velat yhteensä	2 323	2 186
Velat yhteensä	3 212	3 070
Oma pääoma ja velat yhteensä	5 607	5 391

Konsernin rahavirtalaskelma

MEUR	2017	2016	10-12 /2017	10-12 /2016
Liiketoiminnan rahavirta:				
Tilikauden tulos	383	357	167	172
Oikaisut:				
Poistot ja arvonalentumiset	134	138	42	34
Rahoitustuotot ja -kulut	47	53	10	5
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot ja muut oikaisut	-17	-6	-7	-1

Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	-13	-14	-6	-5
Tuloverot	122	123	48	55
Liiketoiminnan rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	657	650	254	260
Käyttöpääoman muutos:				
Korottomien saamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-264	89	-212	-171
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	-27	162	72	210
Korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	189	-167	199	-28
Käyttöpääoman muutos	-102	84	58	11
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	555	734	312	271
Rahoituserät ja verot:				
Korkotuotot	1		2	
Korkokulut	-6	-13	1	-3
Muut rahoitustuotot ja -kulut	-2	19	-3	1
Maksetut verot	-119	-127	-37	-34
Rahoituserät ja verot	-126	-121	-36	-36
Liiketoiminnan rahavirta	430	613	276	235
Investointien rahavirta:				
Yrityshankinnat	-191	-81	-45	
Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin		-9		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-64	-55	-34	-20
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnit	17	18	13	8
Muiden investointien myynnit	2	1		1
Lainasaamisten lisäys (-) / vähennys (+) ja muut muutokset	1		1	
Investointien rahavirta	-235	-126	-66	-11
Rahavirta investointien jälkeen	195	487	211	224
Rahoituksen rahavirta:				
Pitkäaikaisten lainojen nostot	90	131		
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut ja muut muutokset	-101	-91	-1	-1
Lainasaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	2	-4		
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)	-5	-125	-109	-98
Maksetut osingot	-264	-250	-14	
Rahoituksen rahavirta	-278	-339	-125	-100
Rahavarojen muutos, lisäys (+) / vähennys (-)	-83	148	86	125
Rahavarat tilikauden alussa	472	334	292	345
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-10	-9	2	3
Rahavarat tilikauden lopussa	379	472	379	472

Laskelma oman pääoman muutoksista

MEUR	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma							Määräys-	Oma
	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Muunto- erot	Arvon- muutos- rahasto	Etuuspoh- jaisen net- tovelan uu- delleen- määrittä- misestä johtuvat erät	Kertyneet voitto- varat	Yhteensä	omistajien osuus	pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2016	336	61	-6	-70	-36	1 916	2 201	41	2 242
Muuntoerot			-51				-51	-1	-52
Rahavirran suojaukset									
käyvän arvon nettomuutos verojen jälkeen				-13			-13		-13
siirretty tuloslaskelmaan, veroilla vähennettynä				44			44		44
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt					-9		-9		-9
Laajan tuloksen erät			-51	31	-9		-29	-1	-30
Tilikauden tulos						352	352	4	357
Tilikauden laaja tulos yhteensä			-51	31	-9	352	323	3	327
Liiketoimet omistajien kanssa									
maksetut osingot						-237	-237	-11	-247
Oma pääoma 31.12.2016	336	61	-57	-39	-45	2 032	2 288	34	2 321

MEUR	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma							Määräys-	Oma
	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Muunto- erot	Arvon- muutos- rahasto	Etuuspoh- jaisen net- tovelan uu- delleen- määrittä- misestä johtuvat erät	Kertyneet voitto- varat	Yhteensä	omistajien osuus	pääoma yhteensä
Oma pääoma 31.12.2016	336	61	-57	-39	-45	2 032	2 288	34	2 321
Oikaisu IFRS 9:n mukaisesti						-3	-3		-3
Oma pääoma 1.1.2017	336	61	-57	-39	-45	2 028	2 284	34	2 318
Muuntoerot			-76				-76	-2	-78
Rahavirran suojaukset									
siirretty tuloslaskelmaan, veroilla vähennettynä				28			28		28
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt					7		7		7
Laajan tuloksen erät			-76	28	7		-41	-2	-43
Tilikauden tulos						384	384	-1	383
Tilikauden laaja tulos yhteensä			-76	28	7	384	343	-3	340
Liiketoimet omistajien kanssa									
maksetut osingot						-256	-256	-6	-263
Oma pääoma 31.12.2017	336	61	-133	-10	-38	2 156	2 371	24	2 396

Yrityshankinnat

Greensmith Energy Management Systems Inc.

3.7.2017 Wärtsilä saattoi päätökseen Greensmith Management Systems Inc.:n yrityshankinnan.

Greensmith on markkinajohtaja sähköverkköjärjestelmätasoisien energian varastointiohjelmistojen ja integroitujen energian varastointiratkaisujen kehittämisessä. Hankinnan ansiosta Wärtsilä pystyy laajentamaan globaalia toimintaansa energian varastointimarkkinoilla.

Alla olevissa taulukoissa on esitetty tiivistetysti alustavat määrät Greensmithistä maksetusta vastikkeesta, yrityshankinnan rahavirtavaikutuksesta sekä Wärtsilälle hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen arvoista hankintahetkellä.

Alustava vastike	MEUR
Hankintameno	144
Kokonaishankintameno	144

Yrityshankinnan alustava rahavirtavaikutus	MEUR
Maksettu hankintahinta	144
Yrityshankinnan rahavirtavaikutus yhteensä	144

Hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen alustavat arvot hankintahetkellä	MEUR
Aineettomat hyödykkeet	42
Myyntisaamiset ja muut saamiset	5
Laskennalliset verosaamiset	4
Varat yhteensä	51

Varaukset	5
Ostovelat ja muut velat	5
Laskennallinen verovelka	17
Varaukset ja velat yhteensä	27

Nettovarallisuus yhteensä	24
---------------------------	----

Alustava liikearvo	120
--------------------	-----

Hankittujen aineettomien hyödykkeiden alustava käypä arvo hankintahetkellä (mukaan lukien tavaramerkit ja teknologia) on yhteensä 42 milj. euroa. Lyhytaikaisten myyntisaamisten ja muiden saamisten käypä arvo on noin 5 milj. euroa. Myyntisaamisten käypään arvoon ei sisälly merkittävää riskiä.

120 milj. euron alustava liikearvo heijastaa energian varastoinnin ja integraatiopalvelujen osaamisen ja asiantuntemuksen arvoa. Wärtsilä odottaa, että yrityshankinta parantaa sen tarjontaa ja palveluita asiakkaiden suuntaan sekä tukee kasvustrategiaa ja näin ollen luo Wärtsilälle uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja parantaa asiakkaiden toiminnan tehokkuutta.

Vuonna 2017 konsernin tulokseen sisältyy yrityshankinnasta aiheutuvia kustannuksia 1 milj. euroa, jotka liittyvät ulkopuolisille maksettuihin oikeudellisiin palkkioihin sekä yrityshankinnan kohteen tarkastamiseen (due diligence). Kustannukset sisältyvät konsernin tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin kuluihin.

Pro Forma

Jos yrityshankinta olisi toteutunut 1.1.2017, olisi konsernin liikevaihto ollut johdon arvioiden mukaan 4.928 milj. euroa. Hankinnan vaikutus konsernin liiketulokseen ei olisi ollut merkittävä. Liikevaihtoa ja liiketulosta määrittäessä johto arvioi, että käypien arvojen oikaisut hankintapäivänä olisivat samat, jos hankinta olisi toteutunut 1.1.2017.

Muut yrityshankinnat

Lokakuussa Wärtsilä hankki 100% Puregas Solutions Ab:stä ja Guidance Navigation Holdings Limitedistä.

Ruotsalainen Puregas Solutions toimittaa kokonaisratkaisuja biokaasun jalostukseen, ja sillä on vahva markkina-asema toimialallaan. Hankinta vahvistaa Wärtsilän asemaa biokaasun nesteytysmarkkinoilla.

Guidance Navigation Holdings Limited on yksityisomistuksessa oleva yhtiö Iso-Britanniasta. Se tunnetaan merenkulkuteollisuudessa dynaamiseen positiointiin ja muihin aluksen hallinnointijärjestelmiin, kuten törmäyksenestoon ja kauko-ohjaustoimintaan, liittyvien sensoriratkaisujen teknologiajohtajana. Hankinta parantaa Wärtsilän osaamista tilannevalvotuneisuuden ja lähialueen mittauksen alalla, jotka molemmat ovat keskeisessä osassa älykkäässä alusnavigoinnissa.

Alla olevissa taulukoissa on esitetty tiivistetysti alustavat määrät maksetuista vastikkeista, yrityshankintojen rahavirtavaikutuksesta sekä Wärtsilälle hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen arvoista hankintahetkillä.

Alustava vastike	MEUR
Hankintameno	63
Kokonaishankintameno	63

Yrityshankintojen alustava rahavirtavaikutus	MEUR
Maksettu hankintahinta	53
Ehdollinen vastike	9
Hankitut rahavarat	-10
Yrityshankintojen rahavirtavaikutus yhteensä	52

Hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen alustavat arvot hankintahetkillä	MEUR
Aineettomat hyödykkeet	17
Vaihto-omaisuus	1
Myyntisaamiset ja muut saamiset	14
Rahavarat	10
Varat yhteensä	43

Varaukset	1
Ostovelat ja muut velat	9
Saadut ennakot	4
Laskennallinen verovelka	4
Varaukset ja velat yhteensä	17

Nettovarallisuus yhteensä	26
---------------------------	----

Alustava liikearvo	37
--------------------	----

Hankittujen aineettomien hyödykkeiden alustava käypä arvo hankintahetkillä (mukaan lukien asiakassuhteet, teknologia ja tavaramerkit) on yhteensä 17 milj. euroa. Lyhytaikaisten myyntisaamisten ja muiden saamisten käypä arvo on noin 14 milj. euroa. Myyntisaamisten käypään arvoon ei sisälly merkittävää riskiä.

37 milj. euron alustava liikearvo heijastaa osaamisen ja asiantuntemuksen arvoa biokaasun jalostukseen liittyvien kokonaisratkaisujen toimittamisessa ja älykkäämmässä alusnavigoinnissa. Wärtsilä odottaa, että Puregas Solutions Ab:n hankinta vahvistaa ja täydentää sen asemaa biokaasun nesteytysmarkkinoilla sekä parantaa Wärtsilän tarjontaa ja toimintakenttää kaasun arvoketjussa. Guidance Navigation Holdings Limitedin hankinta parantaa Wärtsilän osaamista tilannevalveutuneisuuden ja lähialueen mittauksen alalla, jotka molemmat ovat keskeisessä osassa älykkäässä alusnavigoinnissa.

Vuonna 2017 konsernin tulokseen sisältyy yrityshankinnoista aiheutuvia kustannuksia 1 milj. euroa, jotka liittyvät ulkopuolisille maksettuihin oikeudellisiin palkkioihin sekä yrityshankinnan kohteen tarkastamiseen (due diligence). Kustannukset sisältyvät konsernin tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin kuluihin.

Pro forma

Jos muut yrityshankinnat olisivat toteutuneet 1.1.2017, olisi konsernin liikevaihto ollut johdon arvioiden mukaan 4.940 milj. euroa. Hankintojen vaikutus konsernin liiketulokseen ei olisi ollut merkittävä. Liikevaihtoa ja liiketulosta määrittäessä johto arvioi, että käypien arvojen oikaisut hankintapäivinä olisivat samat, jos hankinnat olisivat toteutuneet 1.1.2017.

Liikevaihdon maantieteellinen jakauma

MEUR	2017	2016
Eurooppa	1 527	1 581
Aasia	1 948	1 774
Amerikka	1 113	1 039
Muut	335	407
Yhteensä	4 923	4 801

Tuloksen määreet ja vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

MEUR	2017	2016
Vertailukelpoinen oikaistu EBITA	626	618
Hankintamenojen allokointeihin liittyvät poistot	-36	-35
Vertailukelpoinen liiketulos	590	583
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät:		
Henkilöstön vähentämiseen liittyvät kulut	-10	-22
Arvon alentumiset ja alaskirjaukset	-18	-22
Muuttokulut	-3	
Muut uudelleenjärjestelyihin liittyvät kulut	-7	-7
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-37	-51
Liiketulos	552	532

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

MEUR	2017	2016
Aineettomat hyödykkeet		
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 434	1 464
Valuuttakurssimuutokset	-39	-52
Yrityshankinnat	217	71
Lisäykset	25	16
Poistot ja arvonalentumiset	-60	-62
Vähennykset ja uudelleenryhmittelyt		-3
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	1 577	1 434
Aineelliset hyödykkeet		
Kirjanpitoarvo 1.1.	405	431
Valuuttakurssimuutokset	-12	5
Yrityshankinnat		14
Lisäykset	39	38
Poistot ja arvonalentumiset	-75	-76
Vähennykset ja uudelleenryhmittelyt	-10	-7
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	349	405

Bruttoinvestoinnit

MEUR	2017	2016
Osakkeet ja yrityshankinnat	191	91
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	64	55
Yhteensä	255	146

Korolliset nettovelat

MEUR	2017	2016
Pitkäaikaiset velat	517	520
Lyhytaikaiset velat	102	108
Lainasaamiset	-5	-7
Rahavarat	-379	-472
Yhteensä	234	150

Tunnuslukuja

	2017	2016
Tulos/osake (EPS), laimentamaton ja laimennettu, euroa	1,95	1,79
Oma pääoma/osake, euroa	12,02	11,60
Omavaraisuusaste, %	47,1	47,6
Nettovelkaantumisaste	0,10	0,07
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	18,9	17,1
Oman pääoman tuotto (ROE), %	16,3	15,6

Henkilöstö

	2017	2016
Keskimäärin	17 866	18 332
Tilikauden lopussa	18 065	18 011

Vastuositoumukset

MEUR	2017	2016
Kiinteistökiinnitykset	10	10
Yrityskiinnitykset ja muut sitoumukset ja vakuudet	19	26
Yhteensä	29	36
Takaukset ja vastuositoumukset		
samaa konserniin kuuluvien yritysten puolesta	737	921
Leasingvuokrasopimusten mukaisten vuokrien nimellisarvo		
maksetaan seuraavan vuoden kuluessa	35	34
maksetaan vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	101	84
maksetaan myöhemmin	48	30
Yhteensä	922	1 069

Johdannaisten nimellisarvo

MEUR	Kokonaismäärä	josta suljettu
Koronvaihtosopimukset	165	
Koron- ja valuuttavaihtosopimukset	74	
Valuuttatermiinit	1 948	746
Yhteensä	2 187	746

Lisäksi konsernilla oli kuparifutuureja 254 tonnia.

Käyvät arvot

Arvostus käypään arvoon tilikauden lopussa:

MEUR	Tase-erien kirjanpito- arvot	Käypä arvo
Rahoitusvarat		
Muut sijoitukset (taso 3)	13	13
Korolliset sijoitukset, pitkäaikaiset (taso 2)	5	5
Muut saamiset, pitkäaikaiset (taso 2)	3	3
Johdannaiset (taso 2)	28	28
Rahoitusvelat		
Korolliset velat, pitkäaikaiset (taso 2)	517	524
Johdannaiset (taso 2)	41	41

Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Wärtsilä vahvistaa palvelutarjoomaansa ostamalla hollantilaisen, veden alla tapahtuvaan laivojen huolto-, tarkastus- ja korjauspalveluihin erikoistuneen Trident B.V.:n. Yrityshankinnan myötä Wärtsilästä tulee ensimmäinen yritys, joka tarjoaa vedenalaisia palveluja globaalisti. Hankinnan avulla Wärtsilä pystyy myös rakentamaan omaa osaamistaan ja hyödyntämään palvelutuotteidensa synergioita vahvistaen näin markkina-asemaansa.

Kaupan arvo (yritysarvo) on 17,5 milj. euroa sekä tulevien vuosien liiketoimintamenestykseen sidottu 3,5 milj. euron lisäkauppahinta. Tridentin liikevaihto on noin 9 milj. euroa.

Kvartaalitunnuslukuja

MEUR	10-12/ 2017	7-9/ 2017	4-6/ 2017	1-3/ 2017	10-12/ 2016	7-9/ 2016	4-6/ 2016	1-3/ 2016	10-12/ 2015
Tilaukset									
Services	646	550	599	686	565	522	527	580	572
Energy Solutions	501	418	361	405	501	330	304	312	366
Marine Solutions	366	387	403	322	258	287	362	379	465
Yhteensä	1 514	1 354	1 363	1 413	1 324	1 139	1 194	1 271	1 403
Tilaukset tilikauden lopussa									
Services	1 171	1 194	1 193	1 187	999	1 031	1 048	1 017	958
Energy Solutions	1 871	1 839	1 764	1 847	1 680	1 676	1 547	1 491	1 366
Marine Solutions	2 023	2 042	2 108	2 062	2 017	2 317	2 488	2 595	2 558
Yhteensä	5 064	5 075	5 065	5 096	4 696	5 024	5 083	5 103	4 882

Liikevaihto									
Services	654	526	546	490	636	512	542	500	619
Energy Solutions	425	324	412	239	414	177	220	132	374
Marine Solutions	366	328	334	279	509	390	433	335	598
Yhteensä	1 445	1 178	1 292	1 007	1 559	1 079	1 196	967	1 590
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	6	3	3	1	5	2	4	3	6
Vertailukelpoinen oikaistu EBITA	254	144	134	94	262	132	131	93	224
prosentteina liikevaihdosta	17,5	12,2	10,4	9,4	16,8	12,3	10,9	9,6	14,1
Poistot ja arvonalentumiset	-42	-30	-30	-33	-34	-31	-42	-31	-33
hankintamenojen allokointeihin liittyvät poistot	-10	-9	-9	-9	-9	-9	-9	-9	-9
Vertailukelpoinen liiketulos	244	135	126	86	253	123	122	84	215
prosentteina liikevaihdosta	16,9	11,4	9,7	8,5	16,3	11,4	10,2	8,7	13,5
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-19	-4	-8	-6	-22	-2	-26	-1	-13
Liiketulos	225	130	117	80	231	122	96	83	202
prosentteina liikevaihdosta	15,6	11,1	9,1	7,9	14,8	11,3	8,0	8,6	12,7
Rahoitustuotot ja -kulut	-10	-17	-14	-5	-5	-7	-38	-3	-2
Tulos ennen veroja	215	114	103	74	226	115	58	80	199
Tuloverot	-48	-29	-27	-17	-55	-31	-17	-20	-41
Tilikauden tulos	167	85	76	57	172	84	41	60	159
Tulos/osake (EPS), laimentamaton ja laimennettu, euroa	0,86	0,43	0,38	0,28	0,87	0,43	0,19	0,30	0,79
Bruttoinvestoinnit	79	156	11	9	20	55	60	11	32
osakkeet ja yrityshankinnat	45	145		1		42	49		5
Liiketoiminnan rahavirta	276	150	2	2	235	189	202	-13	176
Nettokäyttöpääoma (WCAP) tilikauden lopussa	591	658	680	580	490	540	602	709	543
Henkilöstö tilikauden lopussa									
Services	10 624	10 528	10 455	10 464	10 567	10 648	10 575	10 331	10 592
Energy Solutions	1 038	1 017	928	913	903	920	945	958	959
Marine Solutions	5 845	5 774	5 861	5 920	6 074	6 305	6 443	6 681	6 847
Muut	559	540	539	533	467	464	465	457	459
Yhteensä	18 065	17 859	17 783	17 832	18 011	18 337	18 428	18 427	18 856

Tunnuslukujen laskentakaavat

Tulos/osake (EPS), laimentamaton ja laimennettu

emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos
osakkeiden oikaistu lukumäärä keskimäärin tilikauden aikana

Oma pääoma/osake

emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma
osakkeiden oikaistu lukumäärä tilikauden lopussa

Omavaraisuusaste

oma pääoma
oma pääoma ja velat – saadut ennakkomaksut

x 100

Nettovelkaantumisaste

korolliset velat – rahavarat
oma pääoma

Sijoitetun pääoman tuotto (ROI)

tulos ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut
oma pääoma ja velat – korottomat velat – varaukset, keskimäärin tilikauden aikana

x 100

Oman pääoman tuotto (ROE)

tilikauden tulos
oma pääoma, keskimäärin tilikauden aikana

x 100

Nettokäyttöpääoma (WCAP)

(vaihto-omaisuus + myyntisaamiset + verosaamiset + muut korottomat saamiset)
– (ostovelat + saadut ennakot + eläkevelvoitteet + varaukset + verovelat + muut korottomat velat – osingonmaksuvelka)

Vertailukelpoinen oikaistu EBITA

liiketulos – vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät – hankintamenojen allokoiteihin liittyvät poistot

Vertailukelpoinen liiketulos

liiketulos – vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liittyvät rakennejärjestelyihin tai ovat muutoin tavalliseen liiketoimintaan kuulumattomiin tapahtumiin tai toimintoihin liittyviä kertaluonteisia kustannuksia

30.1.2018
Wärtsilä Oyj Abp
Hallitus